

El nucli de 'Desconeguts en un tren', en català i als diaris de Patricia Highsmith

L'escriptora Patricia Highsmith recorda als seus *Diarios y cuadernos: 1941-1995* (Anagrama, 2022) la frase que considera més encertada dels seus *Desconeguts en un tren* (Viena, 2022): "Potser Déu i el Diàble ballaven agafats de la mà al voltant de cada electró!"

Imatge del documental *Loving Highsmith* (2022), d'Eva Vitija-Scheidegger

COURTESY OF SWISS SOCIAL ARCHIVES

Viena Editorial ha presentat aquest 2022 la novel·la que va fer famosa Patricia Highsmith, *Desconeguts en un tren*, i que Hitchcock va portar després al cinema. En llegir els seus *Diarios y cuadernos* (Anagrama, 2022), es podria afirmar que la frase preferida de l'autora d'aquest tros de novel·la és: "Potser Déu i el Diàble ballaven agafats de la mà al voltant de cada electró". A l'entrada del 15 de novembre de 1957 escriu Highsmith: "Hom

té la sensació que hi ha un nombre limitat de moments, actes en el món. Al final potser només un! (això ja m'havia impressionat pel que fa a les semblances entre l'àtom i el sistema solar.) Fa por (no sé per

què; una por primitiva), doncs s'acosta a l'essència de les coses, la mort, la vida, l'ànima. Deu en queda exclòs. (...) Algun dia el dividirem en els seus components, com hem fet amb l'àtom. I, quan vaig escriure a *Desconeguts en un tren* als vint-i-set que potser Déu i el Dimoni ballen junts

de la mà al voltant de cada àtom, això també va ser arribar a la veritat, la mateixa veritat".

La veritat és que, a la versió original de la novel·la, no era al voltant de cada àtom sinó de cada electró, com tradueix Jordi Martín Lloret a l'edició de Viena: "No hi havia aquella dualitat que penetrava la natura fins al protó i l'electró més minúsculs de l'àtom més minúscul. Ara la ciència intentava dividir l'àtom, i potser no podria perquè potser al darrere d'allò només hi havia una idea: l'única veritat era que el contrari sempre hi és. Qui sabia si un electró era matèria o energia? Potser Déu i el Diàble ballaven agafats de la mà al voltant de cada electró!"

Les oques de les neus, en un conte de Saki i la crònica poètica de Don Mee Choi

Aquesta espècie apareix al poemari *Colònia DMZ*, sobre l'ocupació de Corea del Sud (Raig Verd, 2022), i als divertits *Contes amb punxa* (Comanegra, 2022).

Les oques de les neus són presents al principi i al final de la colpidora crònica poètica de denúncia *Colònia DMZ* (Raig Verd, 2022) de Don Mee Choi: "Com que mai no havia sentit el clacar de les oques de les neus, em va desconcertar la riuada de so, que emanava alhora d'enlloc i per tot arreu. (...) Les orelles em van començar a batre vertiginosament com un pardal, i van seguir les oques de les neus..." I també al començament del relat "Els contistes" dels *Contes amb punxa* de Saki (Comanegra, 2022): "En Morton Crosby seia en un banc d'un racó aïllat de Hyde Park, mandrejant amb un cigarret als dits i observant la lenta passejada per l'herba d'una parella d'oques de les neus en la qual el mascle semblava un calc albi de la femella, que tenia un to rosat".

